

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2026 – 2027

Natlandsfjellet barnehage

Vi oppdager verden sammen

Bergensbarnehagens visjon; Vi oppdager verden sammen, er samlende og viser en felles retning for vårt pedagogiske arbeid. Gjennom mangfoldige opplevelser skal barn kunne oppdage verden i stimulerende og inspirerende miljøer.

Visjonen er beskrevet i kvalitetsutviklingsplan for bergensbarnehagene Sammen for kvalitet – lek om medvirkning. Kvalitetsutviklingsplanen bygger på lov og forskrift, og gir lokale føringer for bergensbarnehagens satsningsområder og innhold.

Årsplanen gir innsikt og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid og synligjør hvordan personalet arbeider faglig og systematisk for å sørge for at barna får utfordringer tilpasset deres erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Ved å beskrive og begrunne valg og vurderinger av pedagogisk innhold og arbeidsmåter, viser årsplanen hvordan barnehagen legger til rette for progresjon.

Bergensbarnehagen har fire verdier som skal kjennetegne vår praksis; disse er VARME – vi viser at vi bryr oss – TRYGGHET- vi skaper trygge rammer og forutsigbarhet – UNDRING – vi støtter barnas initiativ og interesser – GLEDE – vi vektlegger glede, humor og kreativitet.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet, og det er barnehagelov med forskrift som er retningsgivende for den pedagogiske tilretteleggingen av barnehagehverdagen. Bergensbarnehagene utarbeider årsplan i tråd med det som er beskrevet i rammeplan for barnehager (Kunnskapsdepartementet, 2017).

VARME

TRYGGHET

UNDRING

GLEDE

Innhold

Innhold	3
Barnehagen vår	4
Et trygt og godt barnehagemiljø	4
Foreldresamarbeid	7
Satsningsområder	8
Livsmestring	8
Lek	9
Språk	10
Medvirkning.....	11
Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde	12
Systematisk vurderingsarbeid	13
Arbeidsmåter	14
Overganger	15
Kalender for barnehageåret 2026/2027	17
QR-koder og lenker	Feil! Bokmerke er ikke definert.

Barnehagen vår

Vi befinner oss på det vi nesten kan kalle Bergens tak. Høyt og fritt på Natlandsfjellet, med rolig boligstrøk og flott natur i vår nærhet. Barnehagen har to gode lekeplasser, en på hver side av huset. I tillegg har vi et stort inngjerdet naturområde vi kaller «skogen», her kan vi utfolde oss i lek i natur og dyrke egne planter. Bygget har 3 etasjer som inneholder små og store rom som gir mulighet til mye aktivitet og bevegelse samt tilrettelegging for ro og fokus. Vi har også byfjell som nærmeste turområde.

Inneværende år har vi organisert barna i to avdelinger. Bjørk med barn fra 1-3 år og Furu med barn fra 2-6 år. Gruppene har sin egen garderobe, kjøkken og fordelte rom. Vi tenker likevel fleksibelt og samarbeider tett i aktiviteter og lek både inne og ute.

Natlandsfjellet barnehage er en barnehage preget av nære relasjoner, med 24 barn og 7 faste ansatte, hvor majoriteten har vært mange år i barnehagen.

Vi har god pedagogdekning, videre har vi også ansatte med fagbrev som barne- og ungdomsarbeidere. Og andre med bred og god erfaring fra sektoren. Barnehagens personale består av både kvinner og menn. Alle ansatte deltar i planlegging, gjennomføring og vurdering av det pedagogiske arbeidet.

Fakta om barnehagen:

- Antall barn: 24
- Organisert i to avdelinger: 14 barn i 3- 6 år, og 10 i 0- 2
- Åpningstider: 07.30- 16.30
- Måltid/matservering: Vi har varmlunsj 2 dager, fast grøtdag, en bakedag og en smørelunsjdag i uken.
- Barnehagen tar imot studenter og samarbeider med HVL

E-post: natlandsfjellet.barnehage@bergen.kommune.no

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap. Det psykososiale barnehagemiljøet omhandler alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Plikten til å sikre at barn har et trygt og godt barnehagemiljø er forankret i barnehagelovens § 42, gjennom aktivitetsplikten.

Kunnskap om enkeltbarn og barnegruppen er viktig for å gi alle barn et godt tilbud i tråd med barnehagelov og rammeplan. Systematiske observasjoner og fortløpende vurderinger av pedagogisk praksis, er nødvendig for å jobbe forebyggende og målrettet med et trygt og godt barnehagemiljø.

Vi jobber med inkluderende fellesskap:

I Natlandsfjellet barnehage jobber vi med barnehagemiljøet gjennom hele året. For at alle skal kjenne seg verdifulle, anstrenger vi oss for å møte alle med åpenhet tillit og respekt. At vi er forskjellige er en ressurs for oss i arbeidet mot mangfolds aspekt, for det bidrar til forståelse for at vi alle er like mye verdt og er like verdifulle. Da blir det lettere å forebygge og motvirke alle former for diskriminering.

For å oppnå dette må vi:

- Støtte barna i å sette grenser for seg selv og andre.
- Se barna og ta dem på alvor, oppmuntre barna til å være seg selv i samspill med andre.
- Personalet / ansatte er gode rollemodeller som snakker positiv om andre.
- Ansatte observerer, reflekterer og støtter barna i sine sosiale relasjoner og samspill.
- Ansatte arbeider i tråd med Skyfritt, handlingsplan for forebygging og håndtering av mobbing.
- Ansatte bidrar til et samarbeid med foreldre/foresatte som fremmer inkludering, tilhørighet og forebygger mobbing og krenkelser

Vi arbeider systematisk med lek og vennskap. For at barn skal klare å etablere gode og trygge vennskap krever det gode voksne som har et godt blikk for lek. De voksne skal være den trygge basen de kan søke til når ting blir vanskelig. Her er den voksne et støttende stilas når barn øver på relasjoner og vennskap.

Gjennom lek, samtale, bøker og hverdagssituasjoner legger vi grunnlaget for tilhørighet, likeverd og toleranse

Foreldresamarbeid

Samarbeid og god kommunikasjon mellom hjem og barnehage er grunnleggende for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet skal alltid ha barnets beste som mål.

Personalet jobber målrettet med å etablere gode relasjoner til både barn og foreldre, og møter dem med varme, vennlighet og anerkjennelse.

Daglig kontakt: Små samtaler ved levering og henting gir rom for erfaringsutveksling og oppfølging.

Foreldresamtaler: Vi inviterer til to samtaler i løpet av året. Tema for samtalene er barnets trivsel og utvikling. Dersom familier opplever store endringer som kan påvirke barnet ber vi om at foreldrene informerer oss om dette slik at vi best mulig kan ivareta deres barn. Det er alltid mulig å be om en samtale dersom det er behov for dette.

Oppstartsamtaler for nye barn, bidrar til at barnehagen lærer å kjenne familien og barnet.

Foreldremøter: Vi inviterer til møter for å informere, drøfte temaer og styrke fellesskapet mellom hjem og barnehage.

Informasjon: Vi bruker den digitale løsningen Vigilo til å dele informasjon og dokumentasjon fra barnehagehverdagen.

Arrangementer: Gjennom året inviterer barnehagen til ulike familietreff og hyggelige sosiale sammenkomster. Slik styrker vi samhørighet og fellesskap og bygger felles opplevelser og tradisjoner.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna, representert ved utvalgte representanter. FAU skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget (SU) består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. I alle kommunale barnehager skal det også sitte en (1) politisk representant i SU. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene.

Satsningsområder

Satsningsområdene livsmestring, lek, språk og medvirkning er felles for bergensbarnehagen. Områdene har tydelige målformuleringer som peker retning for det pedagogiske arbeidet og vårt oppdrag om å sikre progresjon i barnehagens innhold.

Satsningsområdene sees i sammenheng med fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Under beskrives og begrunnes barnehagens valg og prioriteringer knyttet til de fire satsningsområdene:

Livsmestring

Mål: I bergensbarnehagen utvikler barna robusthet i et miljø preget av trygghet, glede og mestringsopplevelser.

Strategier:

- Personalet skaper trygge og forutsigbare rammer
- Personalet legger til rette for et barnehagemiljø preget av humor, glede og kreativitet

For å nå målet beskrevet ovenfor vektlegger vi i Natlandsfjellet barnehage å:

- Ta barnets behov for tilknytning på alvor.
- Møte barna på en trygg og god måte
- Være sensitive voksne som gjør det vi kan for å tolke og forstå barnas uttrykk.
- Bekrefte barnets følelser og egen opplevelse.
- Legge til rette for et barnehagemiljø preget av humor, glede, undring, utforskning og kreativitet.
- Observere barnas behov og dagsform og tilpasse aktivitetene i forhold til dette.

Dette gjør vi for å se barna som hele mennesker og gi dem verktøy for å håndtere utfordringer de vil møte i hverdagslivet i barnehagen og i fremtiden. Slik at de kan styrke sin robusthet på en trygg, positiv og utviklende måte. Og lære å håndtere sine egne og andres følelser.

Lek

Mål: I bergensbarnehagen er det leken som er grunnlaget for trivsel, glede og utvikling

Strategier:

- Personalet tilrettelegger lekemiljøet med utgangspunkt i barnas interesser og forutsetninger
- Personalet støtter barnas deltakelse i lek

I Natlandsfjellet barnehage betyr dette:

Hva:

- Søkelys på lekemiljøet. Vi har lekestasjoner med utgangspunkt i barnas interesse og forutsetninger. Vi har mange rom som gir barna muligheter til variasjon i lek.
- Materialer ligger tilgjengelig for barna slik at barna bestemmer hva de vil leke
- Vi organiserer hverdagen slik at barna har rom og tid til fri lek både inne og ute

Hvordan: / Vi gjør det ved

- Vi organiserer lekegrupper, med fokus på lek uten avbrytelser og med voksne som hjelper, veileder og støtter barna i lek
- De voksne er engasjerte i barnas lek, enten direkte i leken eller ved å observere leken og støtte den eller de barna som trenger det.
- Vi sørger for balanse mellom planlagte aktiviteter og fri lek på barnas premisser.

Hvorfor: / Dette gjør vi fordi

- Lek er læring. Den stimulerer hjernens utvikling, bygger sosial kompetanse, styrker livsmestring og legger grunnlaget for senere læring.
- Det viktigste vi kan gjøre, er å ta leken på alvor. Lek er ikke bare moro – den er barnets måte å forstå, bearbeide og mestre livet på.

Språk

Mål: I bergensbarnehagen utvikles barnas språk i lek og fellesskap

Strategier:

- Personalet observerer, følger opp og tilrettelegger for barnas språkutvikling
- Personalet legger til rette for et rikt språkmiljø med vekt på utforskning, undring, nysgjerrighet og kreativitet

I Natlandsfjellet barnehage betyr dette at

- Personalet tar initiativ og er aktive samspills- og samtalepartnere i alle situasjoner.
- Vi bruker relevante rekvisitter i lekestasjonene
- Vi setter ord på barns uttrykksmåter og gir støtte for å utvide ordforrådet
- Vi bruker sang, musikk, rim og regler.
- Vi leser for, og sammen med barna.
- Egnet litteratur er tilgjengelig for barna på avdelingene
- Vi er bevisst på å jobbe i mindre grupper med fokus på begrep og språkutvikling.
- Leke og læringsmiljøet innbyr til kommunikasjon og samspill
- Vi bruker bilder og tegn som støtte til det verbale språket på avdelingen

Dette gjør vi for at

- Barna skal stimuleres til å ta initiativ og delta i gode samtaler.
- Barna skal finne glede i å bli vant til å høre rim, regler, dikt og sang.
- Barna får mulighet til å reise inn i litteraturens verden, og bli oppmuntret til selv å danne egne fortellinger, leke med språk og utvikle språk.
- Barna utforsker skriftspråket, eksperimenter og prøve å etterligne tekst de observerer i omgivelsene.
- Barna skal oppleve å få den hjelpen de trenger om de strever med språk, kommunikasjon og samspill.

Medvirkning

Mål: I bergensbarnehagen medvirker barna aktivt i trygge fellesskap

Strategier:

- Personalet tilrettelegger for at barna deltar i demokratiske prosesser
- Personalet samarbeider med foreldrene i arbeidet med barns medvirkning

For Natlandsfjellet barnehage betyr dette at

- Vi tar barna på alvor i alle situasjoner og legger til rette for at barna får være med å forme sin egen hverdag
- Vi viser at vi har respekt for det barna sier og signaliserer
- Vi legger til rette for at alle barna kan uttrykke sin mening
- Vi har et tilrettelagt leke og læringsmiljø som gir barna mulighet til å uttrykke seg
- Vi observerer og lytter til barnas lek, fanger deres interesser og lar dette forme barnehagens planer og innhold. Samt vårt tema og våre prosjekter.
- Prosjektarbeidet på avdelinger tar utgangspunkt i barnas interesser og forutsetninger og det er barna som bestemmer i hvilken retning og fokus prosjektene skal ha
- Barnehagen inviterer til foreldresamtaler og daglig dialog for å skape en felles forståelse for barnets behov og interesser.

Barna i Natlandsfjellet barnehage får medvirke utfra deres alder og behov. Å medvirke vil si å få muligheten til å påvirke det pedagogiske tilbudet. Å oppleve demokratiske prosesser vil si å bli hørt, men likevel kunne erfare å «belite seg» og

Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde

Nær naturen- nær barna

Vi ønsker å sikre barnas trivsel gjennom å bygge relasjonen mellom barn og voksne. Og øke bevisstheten på hvem vi er, ved å ha søkelys på vår beliggenhet: midt i naturen, nær byen.

For de yngste barna betyr dette å tryggess i vår barnehage, våre rom inne og ute. De blir kjent med sine jevnaldrende og alle de voksne de møter i barnehagen. De blir kjent med seg selv, sin egen natur og seg selv i samspill med andre; menneskenaturen.

For de store barna betyr det skape samspill i gruppen, bli kjent med utelekeplassen og «skogen» vår. Vi beveger oss også utenfor barnehagen for å bli kjent med naturen og verden utenfor, og hva den betyr for oss.

For alle barna betyr det å bli kjent med hva naturen gir oss. Hvor maten kommer fra, hva vi finner i naturen og hva det betyr å ta vare på den.

Slik vil vi være nær naturen og nær barna, gjennom lek, varme, undring og glede.

Vi vil også støtte barnas deltakelse i lek, ved å sikre struktur, rutiner og rammer.

Hver avdeling har et eget prosjekt som støtter opp under tema. Og som legger til rette for et lekemiljø som tar utgangspunkt i barnas interesser og forutsetninger.

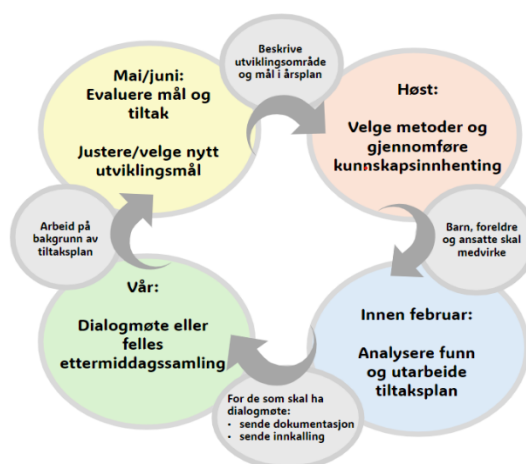
Systematisk vurderingsarbeid

Systematisk vurderingsarbeid i barnehagen foregår i fire faser gjennom hele året. I det systematiske vurderingsarbeidet formulerer personalet et konkret mål, med utgangspunkt i barnehagens tema/prosjekt/fokusområde.

Dokumentasjon av det systematiske vurderingsarbeidet synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehagelov og rammeplan.

Sentralt for vurderingsarbeidet er at både barn og foreldre får mulighet til medvirkning og innflytelse på barnehagens praksis.

For inneværende barnehageår har vi valgt følgende mål for det systematiske vurderingsarbeidet:

Mål: «Nær naturen- nær barna»

Delmål 1: Bygge sterke relasjoner mellom barn/ barn og barn/ voksen, og øke barnets trivsel og utvikling.

Delmål 2: Ta i bruk vårt uteareal og naturen omkring oss på best mulig måte, som arena for lek, undring, utforsking og læring.

Hvorfor: For at barna skal trives, oppleve trygghet og tilhørighet. På samme tid få kjennskap til naturen rundt oss som arena for lek, læring og næring.

Hvordan: Vi har fokus på livsmestring i personalgruppen. Vi legger til rette barnehagemiljøet for å skape trygghet, og bygge relasjoner. Vi bruker hverdagssituasjoner som muligheter for å styrke relasjonene. Med særlig fokus på måltider, overganger og én til én situasjoner.

Bergen kommunes kvalitetsutviklingsplan sier at «I bergensbarnehagen utvikler barna robusthet i et miljø preget av trygghet, glede og mestingsopplevelser.»

De voksnes utvikling knyttet til Livsmestring skal være inspirert av ICDP Tema 3 og 4:

Tema 3: Ta del i barnets følelser

Tema 4: Gi ros og anerkjennelse

Som metode i vurderingsarbeidet vil vi benytte analyse og felles refleksjon, samt foreldres tilbakemeldinger i hverdagen, formelle samtaler og resultat fra UDIRs foreldreundersøkelse.

Arbeidsmåter

Systematisk arbeid med å videreutvikle kvalitet og kompetanse er viktig for at tilbudet skal bli best mulig. Barnehagens ulike arbeidsmåter bidrar til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir retning for det pedagogiske arbeidet.

International Child Development Programme (ICDP)

Pedagogisk relasjonskompetanse handler om å fremme barns psykososiale utvikling, ved at voksne arbeider systematisk og målrettet for å skape et godt og inkluderende leke – og læringsmiljø. Bergensbarnehagen bruker ICDP, et helsefremmende og forebyggende program, som øker omsorgsgiver kunnskap om kvaliteten på voksen – barn relasjonen som viktig for barns helse, trivsel og læring. Barn utvikler sin selvfølelse og sin egen relasjonskompetanse gjennom å omgås voksne som er gode rollemodeller og bevisste på sin egen faglige og personlige kompetanse. ICDP preges av den ansattes bevisste holdninger, verdier, barnesyn og læringssyn.

Planlegging og vurdering av praksis

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Planleggingen baseres på kunnskap om barns trivsel og utvikling, individuelt og i gruppe, i tillegg til innsikt i barns og foreldres ønsker og behov. Hovedformålet er å sikre kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Personalet benytter systematisk observasjon, praksisfortellinger, samtaler med barn/foreldre og annen dokumentasjon for datainnhenting. Data danner grunnlag for refleksjoner i personalgruppen og analyseres med bakgrunn i teori, forskning og erfaringsbasert kunnskap. Dette gir forutsetning for barnehagens valg og prioriteringer.

Barnehagens øvrige arbeidsmåter:

- Barnehagens pedagogiske ledere deltar i Bergen kommunes SFK-program Sammen For Kvalitet).
- Barnehagen arbeider i tråd med Bergen kommunes kvalitetsutviklingsplan.
- Barnehagens planleggingsdager og personalmøter er en arena for kompetanseutvikling og kvalitetsarbeid.

Overganger

Overganger kan beskrives som en prosess av endringer barnet og familien erfarer når det beveger seg fra en setting til en annen. Barnet og familien beveger seg fra noe kjent til noe ukjent, og for mange er slike prosesser sårbare.

Under kan du lese om hvordan vi jobber for å skape trygghet i overgangene.

Når barnet begynner i barnehagen

Slik jobber vi med trygg tilknytning: Trygghet kommer først – alt annet bygger vi videre på derfra. Vi har tid, og vi tar oss tid.

- Tilvenning med foreldrene: Foreldre er med de første dagene. Dette gir barnet trygghet til å utforske det nye miljøet i sitt eget tempo. Barna må få lov til å bruke god tid og vi anbefaler kortere dager i tilvenningsperioden. Dette vil være ulikt fra barn til barn.
- Sekundær tilknytning: Personalet må få den nødvendige tiden til å lære barnet å kjenne, slik at han eller hun klarer å roe og trøste barnet. I tillegg må barnet få den nødvendige tiden til å bli kjent med personalet. Pedagogisk leder har hovedansvar for avdelingen.
- Trygge rutiner: Vi jobber med faste rutiner og oversiktlige dager som gir barna struktur og trygghet. Barna har med sin trygghet, det kan være smokk, kosedyr/koseteppe eller annet.
- Tilstedeværende voksne: Personalet er nære, lyttende og tilgjengelige for barnet. Barnet må få bruke den tiden det tar.
- God dialog med foresatte: Pedagogisk leder har tett kommunikasjon med foreldre både før, under og etter tilvenningen, og tilpasser opplegget etter barnets behov

Overganger innad i barnehagen

Når barn skal bytte avdeling innad i barnehagen begynner vi tidlig å planlegge denne prosessen slik det oppleves trygt og godt både for barn og foreldre. I vår lille barnehage, der alle kjenner alle, blir overgangene ofte naturlige og lite dramatiske – fordi barna allerede har kjennskap til både rom, rytmer og voksne.

- Vi setter av faste tidspunkt hver uke der barna får besøke den nye avdelingen eller bli med den nye avdelingen på tur sammen med en voksen på den avdelingen barnet går på. Denne prosessen pågår gjerne 1 til 2 måneder.
- Det er overgangssamtaler mellom de pedagogiske lederne der informasjon om barnet blir overlevert.
- I foreldresamtalene som er på våren vil foreldre få informasjon om hvordan denne overgangen og tilvenningen vil skje. Her er det også rom for stille de spørsmålene foreldrene måtte ha.
- En stund etter oppstart på ny avdeling får dere tilbud om en foreldresamtale for å snakke om hvordan denne overgangen har vært og hva som er lurt å fokusere videre på.

Overgang fra barnehage til SFO – skole

- Førskolebarna er særlig mye sammen som gruppe siste året i barnehagen
- Førskolebarna besøker SFO/skolen minst 2-3 ganger i løpet av det siste året i barnehagen.
- Det blir lagt til rette for kveldssamling med god mat og felles aktiviteter i mai/juni det året barna starter på skolen.
- Barnehagen samarbeider med skolen om et eller flere grenseobjekt som barna kjenner når de begynner på skolen
- Barnehagen er i jevnlig dialog med skolen for å skape en god overgang for alle barn. Det settes opp samarbeidsmøter ved behov og i dialog med foreldre
- Les mer om dette her:

<https://www.bergen.kommune.no/innbyggerhjelpen/barnehage-og-skole/grunnskole/grunnleggende-om-skolestart-og-skolelopet/plan-for-overgang-mellom-barnehage-og-skolesfo-i-bergen-kommune>

Les mer om oppstart i barnehagen her:

<https://www.bergen.kommune.no/innbyggerhjelpen/barnehage-og-skole/barnehage/barnehageplass/ny-i-barnehagen-kommunale-barnehager>

Kalender for barnehageåret 2026/2027

August Tilvenning og trygg tilknytning Planleggingsdag 13.08.	September Brannvernuke (uke 38) Oppstartsamtaler Planleggingsdag 07.09.	Oktober Høstferie uke 41 Foreldremøte: 12.10. Høstmarkering 14.10. 15.30-17.00
November Planleggingsdag: 06.11. Utviklingssamtaler	Desember Luciamarkering: 11.12. Nissefest 18.12. 24. – 25. Stengt 31. Stengt	Januar 1. Stengt Planleggingsdag 29.01.
Februar Samenes dag: 05.02. (Uke 5 samenes uke) Karneval 19.02	Mars Barnehagedagen: 09.03. Tema: «Lesing» Påskemarkering: 17.03. Vinterferie uke 9 Påske barnehagen stengt: 25.03.- 29.03.	April Utviklingssamtaler
Mai 17. mai markering: 14.05. Kristi himmelfartsdag 6. Planleggingsdag: 07.05. Planleggingsdag: 28.05.	Juni Sommeravslutning: 16.06. Avslutning for skolestartere: 21.06. Foreldremøte nye foreldre: 22.06.	Juli Barnehagen stengt uke: 28-29-30